

2024/1500

29.5.2024 г.

ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1500 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 14 май 2024 година

относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране и равните възможности на жените и мъжете в областта на заетостта и професиите и за изменение на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 157, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Равенството и недискриминацията са признати като основни ценности на Съюза в членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В членове 8 и 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда съответно Съюзът да насърчава равенството между мъжете и жените и да се бори с дискриминацията, основана на пол, във всички свои дейности. Хартата на основните права на Европейския съюз защитава правото на недискриминация и правото на равенство между жените и мъжете в членове 21 и 23. Съюзът вече прие няколко директиви за борба с дискриминацията.
- (2) Целта на настоящата директива е да се определят минимални изисквания за функционирането на органите за насърчаване на равното третиране (наричани по-нататък „органи по въпросите на равенството“), за да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира тяхната независимост, така че да се засили прилагането на принципа на равно третиране, произтичащ от директиви 2006/54/ЕО ⁽³⁾ и 2010/41/ЕС ⁽⁴⁾ на Европейския парламент и на Съвета.
- (3) Директива 2006/54/ЕО забранява дискриминацията, основана на пола, по отношение на достъпа до заетост, включително повишение, и до професионална квалификация, по отношение на условията на труд, включително заплащането, и по отношение на професионалните социалноосигурителни схеми.
- (4) Директива 2010/41/ЕС забранява дискриминацията между мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица.
- (5) Съдът постановява, че обхватът на принципа на равно третиране на мъжете и жените не може да бъде ограничен до забраната на дискриминация, основана на факта, че дадено лице е от един или друг пол. С оглед на неговата цел и на характера на правата, които той цели да защитава, той се прилага също и по отношение на дискриминацията, свързана с промяната на пола на дадено лице. ⁽⁵⁾
- (6) С директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС от държавите членки се изисква да определят един или повече органи за насърчаване на равното третиране, включително за анализа, мониторинга и подкрепата за равното третиране на всички лица без дискриминация на основанията, обхванати от съответната директива. Тези директиви изискват от

⁽¹⁾ ОВ С 184, 25.5.2023 г., стр. 71

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 10 април 2024 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 7 май 2024 г.

⁽³⁾ Директива 2006/54/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. за прилагането на принципа на равните възможности и равното третиране на мъжете и жените в областта на заетостта и професиите (ОВ L 204, 26.7.2006 г., стр. 23).

⁽⁴⁾ Директива 2010/41/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 7 юли 2010 г. за прилагане на принципа на равно третиране на мъжете и жените, които извършват дейности в качеството на самостоятелно заети лица, и за отмяна на Директива 86/613/ЕО на Съвета (ОВ L 180, 15.7.2010 г., стр. 1).

⁽⁵⁾ Решение на Съда от 30 април 1996 г. по дело P v S and Cornwall County Council, C-13/94, ECLI:EU:C:1996:170; решение на Съда от 7 януари 2004 г. по дело K.B. v National Health Service Pensions Agency and Secretary of State for Health, C-117/01, ECLI:EU:C:2004:7; решение на Съда от 27 април 2006 г. по дело Sarah Margaret Richards/Secretary of State for Work and Pensions, C-423/04, ECLI:EU:C:2006:256; решение на Съда от 26 юни 2018 г. по дело MB v Secretary of State for Work and Pensions, C-451/16, ECLI:EU:C:2018:492.

държавите членки да гарантират, че правомощията на тези органи включват предоставянето на независима помощ на жертвите, провеждането на независими проучвания относно дискриминацията, публикуването на независими доклади и отправянето на препоръки по всички въпроси, свързани с дискриминацията. Те също така изискват от държавите членки да гарантират, че задачите на тези органи включват обмен на информация със съответните европейски органи, като например Европейския институт за равенство между половете.

- (7) Директиви 2000/43/ЕО⁽⁶⁾ и 2004/113/ЕО⁽⁷⁾ на Съвета предвиждат също определянето на органи по въпросите на равенството за насърчване, анализ, мониторинг и подпомагане на равното третиране на всички лица без дискриминация на основанията, предвидени в съответната директива.
- (8) Всички държави членки са определили органи по въпросите на равенството съгласно директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Въведена беше разнообразна система от органи по въпросите на равенството и бяха установени добри практики. Много органи по въпросите на равенството обаче са изправени пред предизвикателства, по-специално по отношение на ресурсите, независимостта и правомощията, необходими за изпълнението на техните задачи.
- (9) Директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС оставят широка свобода на преценка на държавите членки по отношение на структурата и функционирането на органите по въпросите на равенството. В резултат на това са налице значителни разлики между органите по въпросите на равенството в държавите членки, що се отнася до техния мандат, правомощия, структура, ресурси и оперативно функциониране. Това от своя страна означава, че защитата срещу дискриминация се различава между отделните държави членки.
- (10) За да се гарантира, че органите по въпросите на равенството могат ефективно да допринасят за прилагането на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС чрез насърчване на равното третиране, предотвратяване на дискриминацията и предоставяне на помощ на всички дискриминирани лица и групи за достъп до правосъдие в рамките на Съюза, е необходимо да се установят минимални стандарти за функционирането на тези органи. Минималните стандарти, установени в настоящата директива, вземат предвид Препоръка (ЕС) 2018/951 на Комисията⁽⁸⁾, като се основават на някои от нейните разпоредби и на препоръчания в нея подход. Те се основават и на други съответни инструменти, като например преработената Обща политическа препоръка № 2 относно органите по въпросите на равенството, приета от Европейската комисия срещу расизма и нетолерантността (ЕКРН), и Парижките принципи във връзка със статута на националните институции по правата на човека, приети от Организацията на обединените нации, които са приложими по отношение на националните институции за правата на човека.
- (11) Същите минимални стандарти за функционирането на органите по въпросите на равенството по отношение на въпросите, обхванати от Директива 79/7/ЕИО⁽⁹⁾ на Съвета, Директива 2000/43/ЕО, Директива 2000/78/ЕО на Съвета⁽¹⁰⁾ и Директива 2004/113/ЕО, са предвидени в Директива (ЕС) 2024/1499 на Съвета⁽¹¹⁾.
- (12) Настоящата директива следва да се прилага по отношение на действията на органите по въпросите на равенството в областите, обхванати от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Минималните изисквания, посочени в настоящата директива, следва да се отнасят само до функционирането на органите по въпросите на равенството и не следва да разширяват материалното или персоналното приложно поле на тези директиви.
- (13) Настоящата директива се прилага за органите по въпросите на равенството, когато се борят с дискриминацията, обхваната от Директива (ЕС) 2019/1158 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹²⁾, по силата на позоваването в член 15 от посочената директива на член 20 от Директива 2006/54/ЕО, който се заменя с настоящата директива.

⁽⁶⁾ Директива 2000/43/ЕО на Съвета от 29 юни 2000 г. относно прилагане на принципа на равно третиране на лица без разлика на расата или етническия произход (ОВ L 180, 19.7.2000 г., стр. 22).

⁽⁷⁾ Директива 2004/113/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените по отношение на достъпа до стоки и услуги и предоставянето на стоки и услуги (ОВ L 373, 21.12.2004 г., стр. 37).

⁽⁸⁾ Препоръка (ЕС) 2018/951 на Комисията от 22 юни 2018 г. относно стандартите за органите по въпросите на равенството (ОВ L 167, 4.7.2018 г., стр. 28).

⁽⁹⁾ Директива 79/7/ЕИО на Съвета от 19 декември 1978 г. относно постепенното прилагане на принципа на равното третиране на мъжете и жените в сферата на социалното осигуряване (ОВ L 6, 10.1.1979 г., стр. 24).

⁽¹⁰⁾ Директива 2000/78/ЕО на Съвета от 27 ноември 2000 г. за създаване на основна рамка за равно третиране в областта на заетостта и професиите (ОВ L 303, 2.12.2000 г., стр. 16).

⁽¹¹⁾ Директива (ЕС) 2024/1499 на Съвета от 7 май 2024 г. относно стандартите за органите по въпросите на равенството в областта на равното третиране на лицата, независимо от тяхната раса или етнически произход, равното третиране на лицата по въпросите на заетостта и професиите, независимо от тяхната религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, равното третиране на жените и мъжете по въпросите на социалното осигуряване и достъпа и предоставянето на стоки и услуги, и за изменение на директиви 2000/43/ЕО и 2004/113/ЕО (ОВ L, 2024/1499, 29.5.2024 г., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1499/oj>).

⁽¹²⁾ Директива (ЕС) 2019/1158 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. относно равновесието между професионалния и личния живот на родителите и лицата, полагащи грижи, и за отмяна на Директива 2010/18/ЕС на Съвета (ОВ L 188, 12.7.2019 г., стр. 79).

- (14) Директива (ЕС) 2023/970 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹³⁾ следва да се счита за *lex specialis* по отношение на Директива 2006/54/ЕО само относно въпросите, обхванати от нея. Настоящата директива не следва да засяга по-специфичните разпоредби за органите по въпросите на равенството, съдържащи се в Директива (ЕС) 2023/970.
- (15) При насърчаването на равното третиране, предотвратяването на дискриминацията, събирането на данни относно дискриминацията и подпомагането на жертвите в съответствие с настоящата директива е важно органите по въпросите на равенството да обръщат особено внимание на комбинираната дискриминация, разбираена като дискриминация, основана на комбинация от пол и които и да било други основания за дискриминация, закрепени в директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.
- (16) Държавите членки следва да определят един или повече органи, които да упражняват правомощията, предвидени в настоящата директива. Държавите членки могат да разделят правомощията между няколко органа по въпросите на равенството, например като възложат на един орган предотвратяването на дискриминацията, насърчаването на равното третиране и подпомагането на жертвите на дискриминацията, а на друг — функциите по вземане на решения. Настоящата директива следва да не засяга правомощията на инспекциите по труда или други правоприлагащи органи, както и автономността и ролята на социалните партньори.
- (17) Органите по въпросите на равенството могат ефективно да изпълняват своята роля само ако са в състояние да действат напълно независимо, без да са подложени на външно влияние. За тази цел държавите членки следва да вземат редица мерки, които допринасят за независимостта на органите по въпросите на равенството. Органите по въпросите на равенството, които упражняват правомощията, предвидени в настоящата директива, могат да бъдат част от министерство или друга организационна единица, при условие че са налице необходимите гаранции, за да се осигури изпълнението на техните задачи независимо от политическо, финансово, религиозно или друго влияние. По-специално, при изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия органите по въпросите на равенството следва да запазят своята независимост по отношение на всяко външно влияние, било то пряко или непряко, като се въздържат от търсене или приемане на инструкции от когото и да било. В съответствие с целите на настоящата директива и в рамките на приложимата правна рамка органите по въпросите на равенството следва да могат да управляват собствените си финансови и други ресурси, включително като подбират и управляват своя персонал, и да могат да определят своите приоритети. Членовете на персонала, които заемат длъжности, свързани с вземането на решения или управлението, независимо дали са постоянни или временни, като например ръководителя или заместник-ръководителя на органа по въпросите на равенството и когато е приложимо, членовете на управителния съвет, следва да бъдат независими, квалифицирани за заеманата от тях длъжност и подбрани по прозрачна процедура. Прозрачността на тази процедура може да бъде гарантирана например чрез публично публикуване на обявленията за свободни работни места.
- (18) Държавите членки следва да гарантират, че вътрешната структура на органите по въпросите на равенството, като например вътрешната им организация и процедури, позволява независимото и, когато е целесъобразно, безпристрастно упражняване на различните им правомощия, чрез установяване на подходящи гаранции в случаите, когато органите по въпросите на равенството са натоварени с потенциално противоречащи си задачи, особено когато някои от тези задачи са свързани с подкрепа за жертвите. Органите по въпросите на равенството следва в частност да действат безпристрастно при извършването на проверка или преценката на даден случай, особено когато органът по въпросите на равенството притежава правомощия за вземане на обвързващи решения.
- (19) Когато органът по въпросите на равенството е част от многомандатен орган, като например омбудсман с по-широк мандат или национална институция по правата на човека, вътрешната структура на такъв многомандатен орган следва да гарантира ефективното упражняване на специфичния мандат в областта на равенството.
- (20) Чрез съответните си национални бюджетни процедури държавите членки следва да гарантират, че органите по въпросите на равенството получават достатъчно ресурси, включително квалифициран персонал, подходящи помещения и инфраструктура, за да изпълняват всяка от задачите си ефективно, в разумен срок или в сроковете, определени от националното право. Получаването на достатъчно ресурси е от съществено значение за тяхното ефективно функциониране и изпълнението на задачите им. Важно е, когато на органите по въпросите на равенството са предоставени нови правомощия, държавите членки да гарантират, че техните финансови и други ресурси продължават да им позволяват да изпълняват задачите си и да упражняват ефективно своите правомощия.
- (21) Важно е разпределението на финансовите ресурси да остане стабилно, да се планира на многогодишна база и да позволява на органите по въпросите на равенството да покриват разходи, които могат да бъдат трудни за предвиждане, като например в случай на увеличаване на броя на жалбите, на разходите, свързани със съдебни спорове и на използването на автоматизирани системи. От ключово значение е да се обърне внимание на възможностите и рисковете, свързани с използването на автоматизирани системи, включително изкуствен интелект. По-специално органите по въпросите на равенството следва да разполагат с подходящи човешки и технически ресурси. Тези ресурси следва по-конкретно да позволяват на органите по въпросите на равенството да използват автоматизирани системи

⁽¹³⁾ Директива (ЕС) 2023/970 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за укрепване прилагането на принципа на равно заплащане на жените и мъжете за равен труд или за труд с равна стойност чрез прозрачност в заплащането и механизми за прилагане (ОВ L 132, 17.5.2023 г., стр. 21).

в работата си, от една страна, и да оценяват тези системи по отношение на спазването на правилата за недискриминация, от друга страна. Когато органът по въпросите на равенството е част от многомандатен орган, следва да се осигурят ресурсите, необходими за изпълнението на неговия мандат в областта на равенството.

- (22) Органите по въпросите на равенството, заедно с други участници, например социалните партньори и организациите на гражданското общество, играят ключова роля в предотвратяването на дискриминацията и насърчаването на равенството. С цел да се преодолеят структурните аспекти на дискриминацията и да се допринесе за социалните промени, органите по въпросите на равенството следва да бъдат оправомощени да извършват дейности за предотвратяване на дискриминацията на основанията и в областите, попадащи в обхвата на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, и за насърчаване на равното третиране. Тези дейности могат да включват обмен на добри практики, приемане на позитивни мерки и интегриране на принципа на равенство във всички действия на публичните и частните субекти, както и предоставянето на подходящо обучение, информация, съвети, насоки и подкрепа на тези субекти. От съществено значение е също така органите по въпросите на равенството да комуникират със съответните заинтересовани страни и да участват в обществения дебат.
- (23) Освен предотвратяването на дискриминацията, основна задача на органите по въпросите на равенството е да предоставят помощ на жертвите на дискриминация. Под жертви следва да се разбират всички лица, които считат, че са били подложени на дискриминация, както е посочено в член 4 от Директива 2006/54/ЕО или в член 4 от Директива 2010/41/ЕС, независимо например от техния социално-икономически статус, политически възгледи, възраст, здравословно състояние, националност, статут на пребиваване, език, цвят на кожата, ниво на грамотност, пол, полова идентичност, изразяване на половата принадлежност или полови характеристики. Всяко лице може да бъде жертва на дискриминация, основана на пола, и следва да се ползва от помощта на органите по въпросите на равенството на ранен етап, независимо дали е установена дискриминация. Тази помощ следва винаги да включва най-малко предоставянето на основна информация на жалбоподателите, включително информация относно това дали разглеждането на жалбата ще бъде приключено или дали съществуват основания за по-нататъшни действия по нея, освен ако жалбата не е подадена анонимно. Държавите членки отговарят за определянето на условията, при които органът по въпросите на равенството ще информира жалбоподателите, като например сроковете на процедурата или процесуалните гаранции срещу повтарящи се жалби или жалби, които представляват злоупотреба.
- (24) За да се гарантира, че всички жертви могат да подадат жалба, следва да е възможно подаването да се извършва по различни начини. Съгласно Препоръка (ЕС) 2018/951 подаването на жалби следва да бъде възможно на език по избор на жалбоподателя, който е общоговорим в държавата членка, в която се намира органът по въпросите на равенството. С цел да се въздейства върху една от причините за недостатъчното подаване на сигнали, а именно страхът от репресивни мерки, органите по въпросите на равенството следва да информират жертвите за приложимите правила за поверителност.
- (25) За да се предложи възможност за бързо, достъпно, извънсъдебно уреждане на спорове, държавите членки следва да предвидят възможността страните да потърсят алтернативен начин на уреждане на споровете, предлаган от самия орган по въпросите на равенството или от друг съществуващ компетентен субект. При избора на друг компетентен субект е важно да се вземат предвид трайно създадените субекти и да се гарантира, че лицето(ата), което(които) отговаря(т) за процеса на реструктуриране, е(са) независимо(и), безпристрастно(и) и притежава(т) необходимия експертен опит. Извънсъдебното решаване на спорове е по-вероятно да доведе до успешен резултат, когато това се извършва със съгласието на страните. Възможността да потърсят независима консултация или да бъдат представявани или подпомагани от трета страна, като например социалните партньори, също може да бъде от полза за страните на всеки етап от алтернативното разрешаване на техния спор. В случай че подобна процедура приключи без решение, например защото една от страните отхвърля резултата от нея, страните не следва да бъдат възпрепятствани да действат по съдебен път. Държавите членки следва да определят условията на процедурата за алтернативно разрешаване на спорове в съответствие с националното право и практика.
- (26) Когато органите по въпросите на равенството имат подозрения за евентуално нарушение на принципа на равно третиране, установен с директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, те следва да могат да извършват проверки, по-специално след подаването на жалба или по своя инициатива.
- (27) Доказателствата са от ключово значение, за да се определи дали е извършена дискриминация, като често жертвата не разполага с тях. Поради това органите по въпросите на равенството следва да имат възможност за достъп до информацията, необходима за установяване дали е извършена дискриминация, и за сътрудничество с други компетентни органи, които могат да включват съответните публични служби, като инспекциите по труда или инспекторатите по образованието, и социалните партньори. Държавите членки следва да създадат подходяща рамка за упражняването на тази компетентност в съответствие с националните правила и процедури. Държавите членки могат да възложат на друг компетентен орган, в съответствие с националното право и практика, извършването на проверки. За да се избегне дублиране на процесите, такъв компетентен орган следва да предоставя на органа по въпросите на равенството, при поискване от негова страна, информация относно резултатите от проверката, когато процесът приключи.

- (28) Органите по въпросите на равенството следва да могат да документират своята оценка на жалбата въз основа на събраните доказателства. Държавите членки следва да определят правното естество на тази оценка, която може да бъде необвързващо становище или обвързващо решение. И в двата случая в документа следва да се посочат мотивите за оценката и да са включени, когато е целесъобразно, мерки за отстраняване на всяко установено нарушение на принципа на равно третиране и за предотвратяване на бъдещи нарушения, като се отчита различното естество на становищата и решенията. За да се гарантира ефективността на работата на органите по въпросите на равенството, държавите членки следва да приемат подходящи механизми за последващи действия във връзка със становищата и изпълнението на решенията.
- (29) С цел повишаване на осведомеността за извършваната от тях работа, правото в областта на равенството и правото, свързано с дискриминацията, органите по въпросите на равенството следва да имат възможност да публикуват поне резюмета на становищата и решенията си, които считат за особено важни.
- (30) Органите по въпросите на равенството следва да имат право да действат в съдебни производства, за да допринасят за гарантиране на спазването на принципа на равно третиране, установен в директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Тези съдебни производства могат да се провеждат в съдилища или еквивалентни органи, които разглеждат въпроси на равното третиране и дискриминацията, в съответствие с националното право и практика. Националното право и практика относно допустимостта на исковете, и по-специално всяко условие за законен интерес, не могат да се прилагат по начин, който може да накърни ефективността на правото на действие на органите по въпросите на равенството. Правомощията за извършване на проверки и вземане на решения и правото на действие в съдебни производства, предоставени на органите по въпросите на равенството съгласно настоящата директива, се очаква да улеснят практическото прилагане на действащите разпоредби на Директива 2006/54/ЕО, отнасящи се до тежестта на доказване, и на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, отнасящи се до защитата на правата. При условията, предвидени в настоящата директива, органите по въпросите на равенството ще могат да доказват факти, които позволяват да се допусне съществуването на пряка или непряка дискриминация, като по този начин изпълняват условията, предвидени в член 19 от Директива 2006/54/ЕО. Поради това подкрепата, оказвана от органите по въпросите на равенството съгласно настоящата директива, ще улесни достъпа до правосъдие за жертвите. Следва да е възможно органите по въпросите на равенството да решават по кои случаи да участват в съдебни производства, така че да допринасят за правилното тълкуване и прилагане на законодателството в областта на равното третиране.
- (31) Когато органите по въпросите на равенството имат правомощието да вземат обвързващи решения, те следва да бъдат оправомощени да действат като страна в производства по изпълнение или съдебен контрол на тези решения. Органите по въпросите на равенството следва също да могат да представят становища пред съда, например чрез даване на експертно мнение, в съответствие с националното право и практика.
- (32) Правото на органите по въпросите на равенството да действат в съдебни производства може да приема различни форми при различните национални правни рамки. Ето защо държавите членки следва да изберат, в съответствие с националното право и практика, една или повече форми на действие на органите по въпросите на равенството: да действат от името на една или няколко жертви или в подкрепа на една или няколко жертви, или да започнат съдебно производство от свое име.
- (33) Органите по въпросите на равенството следва да могат да действат от името или в подкрепа на жертвите, когато е приложимо с тяхното одобрение, което да позволява на жертвите да имат достъп до правосъдие в честите случаи, когато процедурните и финансовите бариери или страхът от виктимизация ги възпират. Когато действат от името на една или няколко жертви, органите по въпросите на равенството представляват жертвите пред съда. Когато органите по въпросите на равенството действат в подкрепа на една или няколко жертви, те участват в съдебни производства, образувани от жертвите, в подкрепа на иска.
- (34) Борбата с някои случаи на дискриминация е затруднена от факта, че няма жалбоподател, който сам да поиска разглеждане на случая. В решението си по дело C-54/07⁽¹⁴⁾, заведено от името на орган по въпросите на равенството, Съдът потвърди, че дискриминация може да бъде установена дори при липсата на идентифицирана жертва. Поради това, с цел водене на борба с дискриминацията в обществен интерес държавите членки следва да имат опцията да предвидят възможността органите по въпросите на равенството да действат от свое име при определени случаи на дискриминация, например предвид големия брой или тежестта на случаите или предвид необходимостта от правно изясняване, като всяко от тези обстоятелства може да бъде индикация за това, че дискриминацията е структурна или системна. В съответствие с националното право и практика държавите членки следва да могат да предвидят, че в такива случаи на дискриминация е необходимо наличието на идентифицирано лице или образувание в качеството на ответник.
- (35) За да се гарантира зачитането на индивидуалните права, държавите членки следва да допълнят правомощията на органите по въпросите на равенството с подходящи процесуални гаранции, които гарантират подходяща защита на правото на поверителност и на общите принципи на правото, като правото на справедлив процес, правото на защита

⁽¹⁴⁾ Решение на Съда от 10 юли 2008 г. по дело *Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding/Firma Feryn NV*, C-54/07, ECLI:EU:C:2008:397.

и правото на съдебен контрол върху обвързващи решения, включително когато органът по въпросите на равенството действа като страна или от името на страна в съдебни производства. Държавите членки могат например да осигуряват поверителност на свидетелите и лицата, сигнализиращи за нередности, което е важен способ за насърчване на подаването на сигнали за случаи на дискриминация.

- (36) Разпоредбите на настоящата директива относно правото на органите по въпросите на равенството да действат в съдебни производства не променят правата на жертвите или на сдруженията, организациите или другите юридически лица, осигуряващи зачитането на правата на жертвите, които в съответствие с критериите, определени в националното право, имат законен интерес да гарантират спазването на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, както е предвидено в тези директиви, включително когато тези жертви, сдружения, организации или други юридически лица участват в съдебни или административни процедури, или и в двете.
- (37) Ефективността на работата на органите по въпросите на равенството зависи също от предоставянето на пълен достъп до техните услуги на групите, изложени на риск от дискриминация. Във Второто проучване на Европейския съюз в областта на малцинствата и дискриминацията, проведено от Агенцията за основните права на Европейския съюз, 71 % от членовете на етнически или имигрантски малцинствени групи съобщиха, че не знаят нито една организация, предлагаща подкрепа или съвети на жертвите на дискриминация. Ключова стъпка в подкрепа на такъв достъп е държавите членки да гарантират, че хората знаят правата си и са наясно със съществуването на органи по въпросите на равенството и услугите, предлагани от тях. Това е особено важно за групи в неравностойно положение и групи, чийто достъп до тази информация може да бъде възпрепятстван, например поради техния несигурен икономически статус, възраст, увреждане, ниво на грамотност, гражданство или статут на пребиваване, или липса на достъп до онлайн инструменти.
- (38) Следва да бъде гарантиран равен достъп за всички до услугите и публикациите на органите по въпросите на равенството. За тази цел следва да бъдат идентифицирани и да се преодолеят потенциалните пречки пред достъпа до услугите на органите по въпросите на равенството. Услугите следва да бъдат безплатни за жалбоподателите. Без да се засяга автономността на регионалните и местните органи, държавите членки също така следва да гарантират, че услугите на органите по въпросите на равенството са на разположение на всички потенциални жертви на цялата тяхна територия, например чрез създаването на местни служби, включително мобилни офиси, използването на инструменти за комуникация, организирането на местни кампании, сътрудничество с местни делегати или организации на гражданското общество или чрез доставчици на услуги, с които е сключен договор.
- (39) За да се гарантира достъпът на хората с увреждания до всички услуги и дейности на органите по въпросите на равенството, е необходимо да се осигури достъпност в съответствие с изискванията, определени в Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁵⁾, и да се осигурят разумни улеснения в съответствие с Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (КПХУ на ООН), приета на 13 декември 2006 г. Ето защо органите по въпросите на равенството следва да гарантират физическа и цифрова достъпност, като предотвратяват и премахват евентуалните пречки пред хората с увреждания при достъпа им до предоставяните от органите по въпросите на равенството услуги и информация, и да осигуряват разумни улеснения, като предприемат нужните и подходящи изменения и корекции, когато това е необходимо във всеки конкретен случай.
- (40) Предоставянето на възможност на органите по въпросите на равенството за редовна координация и сътрудничество на различни равнища, в дългосрочен план, е от ключово значение за взаимното обучение, съгласуваността и последователността и може да разшири обхвата и въздействието на тяхната работа. Органите по въпросите на равенството следва да си сътрудничат в съответните си области на компетентност с други органи по въпросите на равенството в същата държава членка, както и с публични и частни субекти на местно, регионално, национално, международно равнище и на равнище на Съюза, като мрежи на органите по въпросите на равенството на равнище на Съюза, организации на гражданското общество, органи за защита на данните, социалните партньори, инспекторати по труда и образованието, правоприлагащи органи, агенции, отговорни на национално равнище за защитата на правата на човека, национални статистически бюра, органи, управляващи фондовете на Съюза, национални звена за контакт по въпросите на ромите, органи за защита на потребителите и национални независими механизми за насърчване, защита и мониторинг по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания.
- (41) Органите по въпросите на равенството не могат да изпълняват ролята си на експерти в областта на равното третиране, нито да допринасят за интегрирането на принципа на равенство между половете, ако с тях не бъдат провеждани консултации своевременно в хода на процеса на изготвяне на политики по въпроси, свързани с правата и задълженията, произтичащи от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Поради това държавите членки следва да установят процедури, за да гарантират своевременното провеждане на консултации, и следва да предоставят възможност на органите по въпросите на равенството, когато преценят за необходимо, да правят препоръки и да ги публикуват навреме, така че да бъдат взети предвид.

⁽¹⁵⁾ Директива (ЕС) 2019/882 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2019 г. за изискванията за достъпност на продукти и услуги (ОВ L 151, 7.6.2019 г., стр. 70).

- (42) Данните за равенството са от решаващо значение за повишаването на осведомеността, изострянето на чувствителността към проблемите, количественото определяне на дискриминацията, показването на тенденции във времето, доказването на съществуването на дискриминация, оценяването на прилагането на законодателството в областта на равенството, демонстрирането на необходимостта от позитивни мерки и даването на принос за изготвянето на политики, основани на доказателства. За постигането на тези цели органите по въпросите на равенството могат да допринасят за разработването на данни относно равенството, например като организират кръгли маси, обединяващи всички заинтересовани субекти. Те следва също да събират и анализират данни за собствената си дейност, да могат да провеждат проучвания и в съответствие с националното право да имат достъп и да използват статистическа информация, свързана с правата и задълженията по силата на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Личните данни, събирани от органа по въпросите на равенството, следва да бъдат анонимизирани или, когато това не е възможно, псевдонимизирани.
- (43) Органите по въпросите на равенството следва да приемат работна програма, в която се определят техните приоритети и бъдещи дейности и която им позволява да гарантират съгласуваността на различните си направления на работа с течение на времето и да вземат мерки във връзка със системните проблеми на дискриминацията, попадащи в обхвата на техния мандат, като част от дългосрочен план за действие.
- (44) В допълнение към публикуването на годишен доклад за дейността органите по въпросите на равенството следва редовно да публикуват доклад, включващ цялостна оценка на положението по отношение на дискриминацията, попадаща в обхвата на техния мандат, в държавите членки, както и други доклади, свързани с дискриминацията.
- (45) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на задълженията на държавите членки за докладване по отношение на функционирането на органите по въпросите на равенството, определени съгласно настоящата директива, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да състави и да обновява списък на съответните показатели, въз основа на които следва да се събират данни. Тези показатели не следва да служат за целите на класирането или издаването на конкретни препоръки към отделни държави членки. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁶⁾.
- (46) Настоящата директива определя минимални изисквания, като предоставя на държавите членки възможността да въведат или запазят по-благоприятни разпоредби. Прилагането на настоящата директива не следва да служи като основание за влошаване на завареното положение във всяка държава членка.
- (47) Всяко обработване на лични данни от органи по въпросите на равенството съгласно настоящата директива следва да се извършва в пълно съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁷⁾. Държавите членки следва да гарантират, че задачите на органите по въпросите на равенството са ясно определени в закон, в съответствие с Регламент (ЕС) 2016/679. Органите по въпросите на равенството следва да обработват лични данни само доколкото това е необходимо за изпълнение на техните задачи съгласно настоящата директива. Лицата, чиито лични данни се обработват, следва да бъдат информирани за правата си като субекти на данни, включително за средствата за правна защита, с които разполагат на национално равнище.
- (48) Когато изпълнението на задачите на органите по въпросите на равенството изисква обработването на специалните категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, държавите членки следва също така да гарантират, че националното право зачита същността на правото на защита на данните и предвижда подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на субекта на данните, в съответствие с член 9, параграф 2, буква ж) от Регламент (ЕС) 2016/679. Тези гаранции следва да включват например вътрешни политики и мерки за гарантиране на свеждането на данните до минимум, включително чрез анонимизиране на личните данни, когато е възможно; прилагане на псевдонимизация и криптиране на лични данни; предотвратяване на неразрешен достъп и предаване на лични данни; гарантиране, че личните данни не се обработват по-дълго, отколкото е необходимо за целите, за които се обработват.
- (49) Настоящата директива надгражда правилата, установени в директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, като въвежда по-строги стандарти за функционирането на органите по въпросите на равенството. Поради това разпоредбите относно органите по въпросите на равенството в директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС следва да бъдат заличени.

⁽¹⁶⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

⁽¹⁷⁾ Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (ОВ L 119, 4.5.2016 г., стр. 1).

- (50) Настоящата директива цели да гарантира функционирането на органите по въпросите на равенството съгласно минимални стандарти с цел да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира тяхната независимост, така че да се засили прилагането на принципа на равно третиране. Тъй като целта на настоящата директива не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците си може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, предвиден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива, която е ограничена до определянето на минимални стандарти, не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (51) Европейският надзорен орган по защита на данните беше консултиран в съответствие с член 42, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁸⁾ и прие своето становище на 2 февруари 2023 г.⁽¹⁹⁾,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Цел, предмет и приложно поле

1. С настоящата директива се определят минимални изисквания за функционирането на органите по въпросите на равенството, за да се подобри тяхната ефективност и да се гарантира тяхната независимост, така че да се подобри прилагането на принципа на равно третиране, произтичащ от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС.
2. Задълженията на държавите членки и задачите на органите по въпросите на равенството, предвидени с настоящата директива, обхващат правата и задълженията, произтичащи от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС.
3. Настоящата директива не засяга по-специалните разпоредби, съдържащи се в Директива (ЕС) 2023/970.

Член 2

Определяне на органи по въпросите на равенството

1. Държавите членки определят един или повече органи („органи по въпросите на равенството“), които да упражняват правомощията, предвидени в настоящата директива.
2. Настоящата директива не засяга правомощията на инспекциите по труда или други правоприлагащи органи и правата и прерогативите на социалните партньори в съответствие с националното право и практика, включително по отношение на колективните трудови договори и представителството и защитата в съдебни производства.

Член 3

Независимост

1. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че органите по въпросите на равенството са независими и свободни от външно влияние и не търсят, нито приемат указания от правителството или от друг публичен или частен субект при изпълнението на своите задачи и упражняването на своите правомощия. В съответствие с целите на настоящата директива и в рамките на приложимата правна рамка органите по въпросите на равенството са в състояние да управляват собствените си финансови и други ресурси и да приемат свои собствени решения по отношение на вътрешната си структура, отчетността, персонала и организационните въпроси.
2. Държавите членки предвиждат прозрачни процедури относно избора, назначаването, отзоваването и потенциални конфликти на интереси на служителите на органите по въпросите на равенството, заемани длъжности, свързани с вземането на решения, или ръководни длъжности, и, когато е приложимо, на членовете на управителния съвет, за да се гарантира тяхната компетентност и независимост.
3. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството създават вътрешна структура, която гарантира независимото, а при необходимост и безпристрастното, упражняване на техните правомощия.
4. Държавите членки правят необходимото вътрешната структура на многомандатните органи да гарантира ефективното упражняване на мандата по отношение на равенството.

⁽¹⁸⁾ Регламент (ЕС) 2018/1725 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2018 г. относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от институциите, органите, службите и агенциите на Съюза и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Регламент (ЕО) № 45/2001 и Решение № 1247/2002/ЕО (ОВ L 295, 21.11.2018 г., стр. 39).

⁽¹⁹⁾ ОВ С 64, 21.2.2023 г., стр. 46.

Член 4

Ресурси

Държавите членки гарантират, в съответствие със своите национални бюджетни процедури, че на всеки орган по въпросите на равенството се предоставят човешките, техническите и финансовите ресурси, необходими за ефективното изпълнение на всички негови задачи и упражняване на всички негови правомощия, на основанията, посочени в директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, и в областите, обхванати от тях, включително в случаите, когато органите по въпросите на равенството са част от многомандатни органи.

Член 5

Повишаване на осведомеността, предотвратяване на дискриминацията и насърчаване на равното третиране

1. Държавите членки приемат подходящи мерки, като например стратегии за повишаване на осведомеността на обществеността на цялата си територия относно правата съгласно директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС и съществуването на органите по въпросите на равенството и техните услуги, като обръщат особено внимание на лицата и групите, изложени на риск от дискриминация.

2. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството са оправомощени да извършват дейности за предотвратяване на дискриминацията и насърчаване на равното третиране съгласно директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Тези дейности могат да включват, наред с другото, насърчаване на положителни действия и интегриране на принципа на равенство между половете сред публичните и частните субекти, предоставяне на съответно обучение, консултации и подкрепа, участие в обществения дебат, комуникация със съответните заинтересовани страни, включително социалните партньори, и насърчаване на обмена на добри практики. При извършването на тези дейности органите по въпросите на равенството могат да вземат предвид специфични ситуации на неравностойно положение, произтичащи от комбинирана дискриминация, която се разбира като дискриминация, основана на комбинация от пол и едно или повече от основанията, закрепени в директиви 79/7/ЕИО, 2000/43/ЕО, 2000/78/ЕО и 2004/113/ЕО.

3. Държавите членки и органите по въпросите на равенството вземат предвид подходящите комуникационни инструменти и формати за всяка целева група. Те се съсредоточават по-специално върху групите, чийто достъп до информация може да бъде възпрепятстван, например поради техния несигурен икономически статус, възраст, увреждане, ниво на грамотност, гражданство или статут на пребиваване, или поради липса на достъп до онлайн инструменти.

Член 6

Помощ за жертвите

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството могат да предоставят помощ на жертвите, както е посочено в параграфи 2—4.

За целите на настоящата директива „жертви“ означава всички лица — независимо например от техния социално-икономически статус, политически възгледи, възраст, здравословно състояние, националност, статут на пребиваване, език, цвят на кожата, ниво на грамотност, пол, полова идентичност, изразяване на половата принадлежност или полови характеристики — които считат, че са били подложени на дискриминация по смисъла на член 4 от Директива 2006/54/ЕО или член 4 от Директива 2010/41/ЕС.

2. Органите по въпросите на равенството разполагат с правомощия да получават жалби за дискриминация.

3. Органите по въпросите на равенството предоставят помощ на жертвите, първоначално като ги информират за следното:

- а) правната рамка, включително със съвети, съобразени с тяхното специфично положение;
- б) услугите, предлагани от органа по въпросите на равенството, и свързаните с тях процедурни аспекти;
- в) наличните средства за правна защита, включително възможността за завеждане на дело в съда;
- г) приложимите правила за поверителност и защитата на личните данни; и

- д) възможността за получаване на психологическа или друг вид подкрепа от други органи или организации.
4. Органите по въпросите на равенството информират жалбоподателите, в разумен срок, дали разглеждането на жалбата ще бъде приключено или съществуват основания за по-нататъшни действия по нея.

Член 7

Алтернативно разрешаване на спорове

Органите по въпросите на равенството могат да предложат на страните възможността да потърсят алтернативно разрешаване на спора. Тази процедура може да бъде ръководена от самия орган по въпросите на равенството или от друг компетентен субект в съответствие с националното право и практика, като в този случай органът по въпросите на равенството може да представи становище на този субект. Такова алтернативно разрешаване на спорове може да приеме различни форми, като например медиация или помирение, в съответствие с националното право и практика. Ако такава процедура приключи без решение, това не засяга правото на страните да предприемат действия в съдебни производства. Държавите членки осигуряват наличието на достатъчен давностен срок, за да се гарантира, че страните по спора имат достъп до съд, например чрез спиране на давностния срок, докато страните участват в алтернативна процедура за уреждане на спорове.

Член 8

Проверки

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството са оправомощени да провеждат проверка относно това дали е налице нарушение на принципа на равно третиране, установен в директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС.
2. Държавите членки предвиждат рамка за извършване на проверки, която дава възможност на органите по въпросите на равенството да установяват факти. По-специално тази рамка предоставя на органите по въпросите на равенството ефективни правомощия за достъп до информация и документи, които са необходими, за да се установи дали е била извършена дискриминация. В нея също така се предвиждат подходящи механизми за сътрудничество на органите по въпросите на равенството със съответните публични органи за тази цел.
3. Държавите членки могат също така да възложат на друг компетентен орган, в съответствие с националното право и практика, правомощията, посочени в параграфи 1 и 2. Когато такъв компетентен орган приключи проверката си, той предоставя на органа по въпросите на равенството, по негово искане, информация за резултатите от нея.
4. Държавите членки могат да предвидят, че когато по същия случай има висящо съдебно производство, не се започват проверки по параграф 1 от настоящия член и член 9, а започнатите проверки не се продължават.

Член 9

Становища и решения

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството са оправомощени да дадат и документират своята оценка на случая, включително установените факти и мотивирано заключение относно наличието на дискриминация. Държавите членки определят дали това трябва да се направи чрез необвързващи становища или обвързващи решения.
2. Когато е целесъобразно, както необвързващите становища, така и обвързващите решения включват конкретни мерки за отстраняване на всяко установено нарушение на принципа на равно третиране и за предотвратяване на бъдещи нарушения. Държавите членки установяват подходящи механизми за последващите действия във връзка с необвързващите становища, като задължения за обратна информация, и за прилагането на обвързващите решения.
3. Органите по въпросите на равенството публикуват най-малко резюме на онези свои становища и решения, които считат за особено важни.

Член 10

Съдебни спорове

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството имат правомощието да участват в съдебни производства по гражданскоправни и административноправни въпроси, свързани с прилагането на принципа на равно третиране, установен в директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, както е посочено в параграфи 2—4 от настоящия член, в съответствие с националното право и практика относно допустимостта на действия, включително всякакви правила, изискващи одобрението на жертвата.

2. Правомощието на органа по въпросите на равенството да участва в съдебни производства включва правото да представя становища пред съда в съответствие с националното право и практика.
3. Правомощието на органа по въпросите на равенството да участва в съдебни производства включва също поне едно от следните права:
  - а) правото да иска започване на съдебни производства от името на една или няколко жертви;
  - б) правото да участва в съдебни производства в подкрепа на една или няколко жертви; или
  - в) правото да иска започване на съдебни производства от свое име, за да защити обществения интерес.
4. Правото на органа по въпросите на равенството да действа в съдебни производства включва правото да действа като страна по производства за изпълнение или съдебен контрол на обвързващи решения, когато органите по въпросите на равенството са оправомощени да вземат такива решения съгласно член 9, параграф 1.

Член 11

Процесуални гаранции

Държавите членки гарантират, че в процедурите, посочени в членове 6 — 10, правата на защита на участващите физически и юридически лица са защитени. Обвързващите решения, посочени в член 9, подлежат на съдебен контрол в съответствие с националното право.

Член 12

Равен достъп

1. Държавите членки гарантират равен достъп за всички до услугите и публикациите на органите по въпросите на равенството.
2. Органите по въпросите на равенството гарантират, че няма пречки пред подаването на жалби, например като са в състояние да приемат жалби устно, писмено и онлайн.
3. Държавите членки гарантират, че услугите на органите по въпросите на равенството са безплатни и се предоставят на жалбоподателите на цялата територия на държавите членки, включително в селските и отдалечените райони.

Член 13

Достъп и разумни улеснения за лица с увреждания

Държавите членки осигуряват достъпност и разумни улеснения за лица с увреждания, за да им гарантират равен достъп до всички услуги и дейности на органите по въпросите на равенството, включително помощ за жертвите, разглеждане на жалби, алтернативно разрешаване на спорове, информация и публикации, както и дейности по предотвратяване на дискриминацията, насърчаване на равното третиране и повишаване на осведомеността.

Член 14

Сътрудничество

Държавите членки гарантират, че в рамките на съответните си области на компетентност органите по въпросите на равенството разполагат с подходящи механизми за сътрудничество с други органи по въпросите на равенството в същата държава членка и със съответните публични и частни субекти, включително инспекциите по труда, социалните партньори и организации на гражданското общество, на национално, регионално и местно равнище, както и в други държави членки, на равнището на Съюза и на международно равнище.

Член 15

Провеждане на консултации

Държавите членки въвеждат процедури, за да гарантират, че правителството и съответните публични органи се консултират с органите по въпросите на равенството относно законодателството, политиката, процедурата и програмите, свързани с правата и задълженията, произтичащи от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС.

Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството имат право да правят препоръки по тези въпроси, да публикуват препоръките и да изискват последващи действия във връзка с тези препоръки.

Член 16

Събиране на данни и достъп до данни за равенството

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството събират данни за своите дейности с оглед изготвянето на докладите, посочени в член 17, букви б) и в).

Събраните данни от органите по въпросите на равенството се дезагрегират по основанията и областите, обхванати от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, и в съответствие с показателите, посочени в член 18 от настоящата директива. Всички събрани лични данни се анонимизират или, когато това не е възможно, се псевдонимизират.

2. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството може да провеждат независими проучвания относно дискриминацията.

3. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството имат достъп до статистически данни, свързани с правата и задълженията, произтичащи от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС, в съответствие с националното право, когато органите по въпросите на равенството смятат, че тези статистически данни са необходими за цялостната оценка на положението по отношение на дискриминацията в държавата членка и за изготвянето на докладите, посочен в член 17, буква в) от настоящата директива.

4. Държавите членки разрешават на органите по въпросите на равенството да отправят препоръки до публични и частни субекти, включително публични органи, социалните партньори, дружества и организации на гражданското общество, относно видовете данни, които трябва да се събират във връзка с правата и задълженията, произтичащи от директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС. Държавите членки могат също така да разрешат на органите по въпросите на равенството да играят ролята на координатор при събирането на данни за равенството.

Член 17

Доклади и стратегическо планиране

Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството:

- а) приемат работна програма, в която се определят техните приоритети и бъдещи дейности;
- б) изготвят и предоставят на разположение на обществеността годишен отчет за дейността, включително относно годишния бюджет, персонала и финансите; и
- в) най-малко на всеки четири години публикуват един или повече доклади с препоръки относно положението във връзка с равното третиране и дискриминацията, включително потенциални структурни въпроси, в своята държава членка.

Член 18

Мониторинг и докладване

1. До 19 юни 2026 г. Комисията, чрез акт за изпълнение, изготвя списък с общи показатели за функционирането на органите по въпросите на равенството, определени съгласно настоящата директива. При определяне на показателите Комисията може да потърси съвет от Агенцията на Европейския съюз за основните права, Европейския институт за равенство на половете и от мрежите на равнището на Съюза на органите по въпросите на равенството. Показателите обхващат човешките, техническите и финансовите ресурси, независимото функциониране, достъпността и ефективността на органите по въпросите на равенството, както и промените в техния мандат, правомощия или структура, като гарантират съпоставимостта, обективността и надеждността на данните, събрани на национално равнище. Показателите не са предназначени за целите на класирането или представянето на конкретни препоръки към отделни държави членки.

Актът за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 22, параграф 2.

2. Най-късно до 19 юни 2031 г. и на всеки 5 години след това държавите членки предоставят на Комисията цялата необходима информация относно прилагането на настоящата директива. Тази информация включва най-малко данни за функционирането на органите по въпросите на равенството и взема предвид докладите, изготвени от органите по въпросите на равенството съгласно член 17, букви б) и в).

3. Комисията изготвя доклад относно прилагането и практическите последици от настоящата директива въз основа на информацията, посочена в параграф 2, и допълнителни съответни данни, които се събират на национално равнище и на равнището на Съюза, по-специално от органите по въпросите на равенството, мрежи на органите по въпросите на равенството на равнището на Съюза като Европейската мрежа на националните органи за равно третиране (EQUINET), организации на гражданското общество или други заинтересовани страни, от страна на Агенцията на Европейския съюз за основните права и Европейския институт за равенство между половете. Докладът разглежда независимото функциониране и ефективността на органите по въпросите на равенството в държавите членки въз основа на показателите съгласно параграф 1.

Член 19

Диалог относно функционирането на органите по въпросите на равенството

1. В контекста на мониторинга и докладването съгласно член 18 и с цел да се засили диалогът между институциите на Съюза и да се гарантира по-голяма прозрачност, Европейският парламент може ежегодно да кани Комисията с цел обсъждане на въпросите, посочени в същия член, свързани с функционирането на органите по въпросите на равенството, определени съгласно настоящата директива.
2. Европейският парламент може да изрази становището си в резолюции по въпросите, посочени в член 18.
3. Комисията взема предвид, по целесъобразност, включително при прегледа на действието на настоящата директива, всички елементи, произтичащи от становищата, изразени по време на диалога, който се осъществява съгласно настоящия член, включително всяка резолюция на Европейския парламент по отношение на посочените в член 18 въпроси.

Член 20

Минимални изисквания

1. Държавите членки могат да въведат или поддържат разпоредби, които са по-благоприятни от минималните изисквания, установени в настоящата директива.
2. Прилагането на настоящата директива при никакви обстоятелства не представлява основание за намаляване на равнището на закрила срещу дискриминация, което вече е осигурено от държавите членки по въпросите, уредени с директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС.

Член 21

Обработка на лични данни

1. Държавите членки гарантират, че органите по въпросите на равенството могат да събират и обработват лични данни само когато това е необходимо за изпълнението на задача съгласно настоящата директива.
2. Държавите членки гарантират, че когато органите по въпросите на равенството обработват специалните категории лични данни, посочени в член 9, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2016/679, се осигуряват подходящи и конкретни мерки за защита на основните права и интересите на субекта на данните.

Член 22

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 23

Изменения на директиви 2006/54/ЕО и 2010/41/ЕС

Член 20 от Директива 2006/54/ЕО и член 11 от Директива 2010/41/ЕС се заличават.

Позоваванията на органите за насърчаване на равното третиране, посочени в тези членове, се смятат за позовавания на органите по въпросите на равенството, посочени в член 2, параграф 1 от настоящата директива.

Член 24

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с настоящата директива, най-късно до 19 юни 2026 г. Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби.

Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните разпоредби от националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

*Член 25***Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 23 се прилага от 19 юни 2026 г.

*Член 26***Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в Брюксел на 14 май 2024 година.

За Европейския парламент

Председател

R. METSOLA

За Съвета

Председател

H. LANBIB